

Zapobieganie nadużyciom w PO IiŚ

1. Traktat o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej :

Zasada **SOUND FINANCIAL MANAGEMENT** w wykonaniu budżetu (art. 310 ust. 5)

2. Rozporządzenie finansowe 2018/1046

Środki wykorzystuje się zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami... czyli zgodnie z zasadami (Art. 33 ust. 1) :

- oszczędności,
- efektywności,
- skuteczności.

3. Wytyczne MIR w zakresie kwalifikowania wydatków (pkt 6.2)

Wydatkiem kwalifikowalnym jest wydatek, który m.in.:

- został **faktycznie** poniesiony,
- jest zgodny **prawem**,
- jest **niezbędny** do realizacji celów projektu,
- został dokonany w sposób **przejrzysty, racjonalny i efektywny**, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,
- został należycie **udokumentowany**.

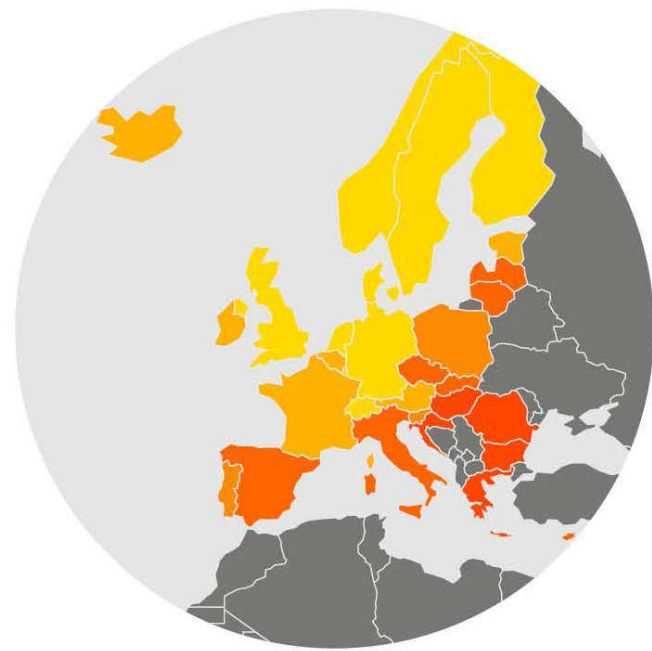

CORRUPTION PERCEPTIONS INDEX 2018:

NO COUNTRY EARNS A PERFECT SCORE

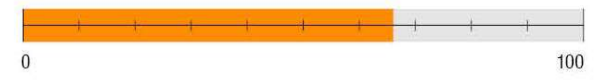
HIGHEST SCORING REGION

**WESTERN EUROPE
& EUROPEAN UNION**

66 /100

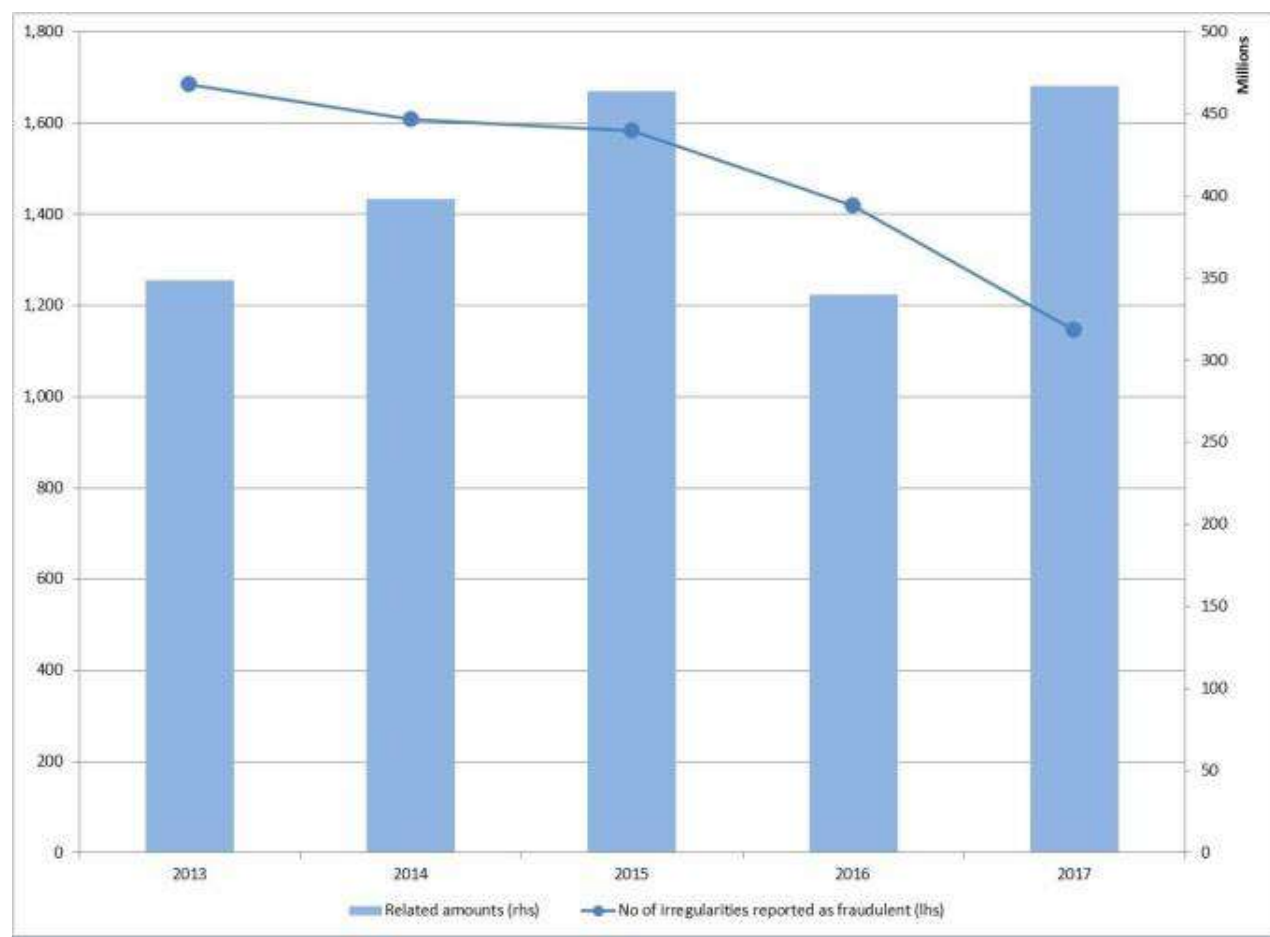
AVERAGE REGIONAL SCORE

≡ SINCE 2017

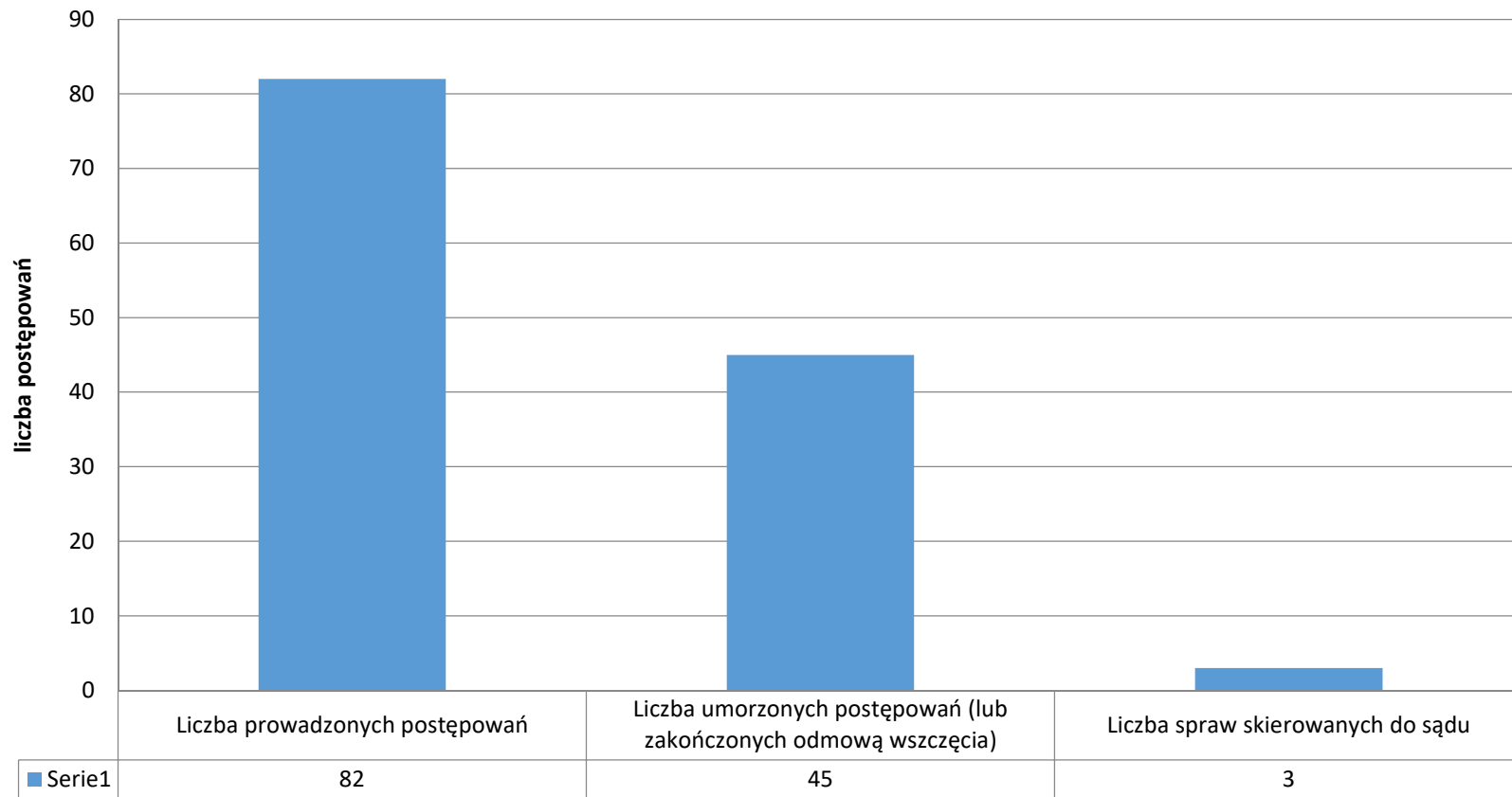

PIF Report **2017 r.** - COM(2018) 553 final:

Taken together, the *overall direct costs of corruption in public procurement in 2010* for the five sectors studied in the 8 Member States is estimated to amount **€ 1.4 to € 2.2 billion**.
Badanie PwC z 2013 r.: *“Identifying and reducing corruption in public procurement in the EU”*

Postępowania organów ścigania w POIiŚ 2014-2020

OBOWIĄZKI IZ w kontekście nieprawidłowości

Zgodnie z rozporządzeniem ogólnym 1303/2013:

IZ odpowiada za zarządzanie programem zgodnie z **zasadą należytego zarządzania finansami** (Art. 125 ust. 1)

Systemy zarządzania i kontroli zapewniają **zapobieganie** nieprawidłowościom, (...), oraz ich **wykrywanie i korygowanie**, oraz **odzyskiwanie** kwot nienależnie wypłaconych (...) (art. 72 lit. h)

Obowiązek **raportowania** nieprawidłowości do OLAF (art. 122)

IZ **kontroluje**, czy produkty zostały dostarczone, wydatki zostały zapłacone oraz spełniają obowiązujące przepisy prawa (art. 125 ust. 4 lit. a);

Kontrole obejmują:

- a) **weryfikacje administracyjne** każdego złożonego przez beneficjentów WoP;
- b) **kontrole operacji na miejscu** (art. 125 ust. 5).

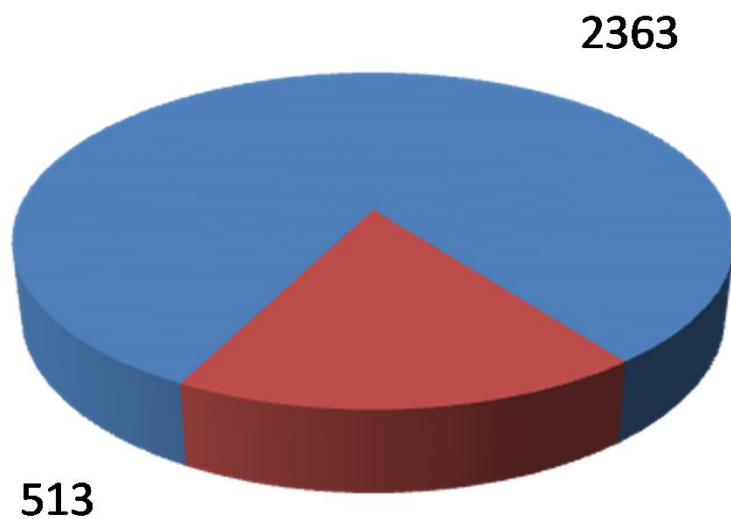

1210 nieprawidłowości w POIiŚ 2014-20

Projekty ogółem vs projekty

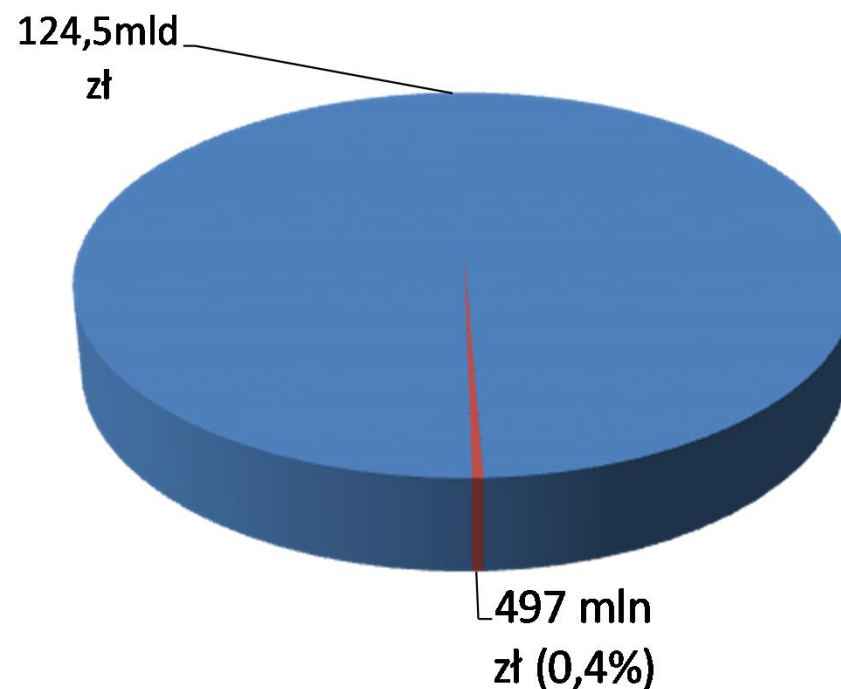
z nieprawidłowością

- Liczba projektów
- Liczba projektów z nieprawidłowością

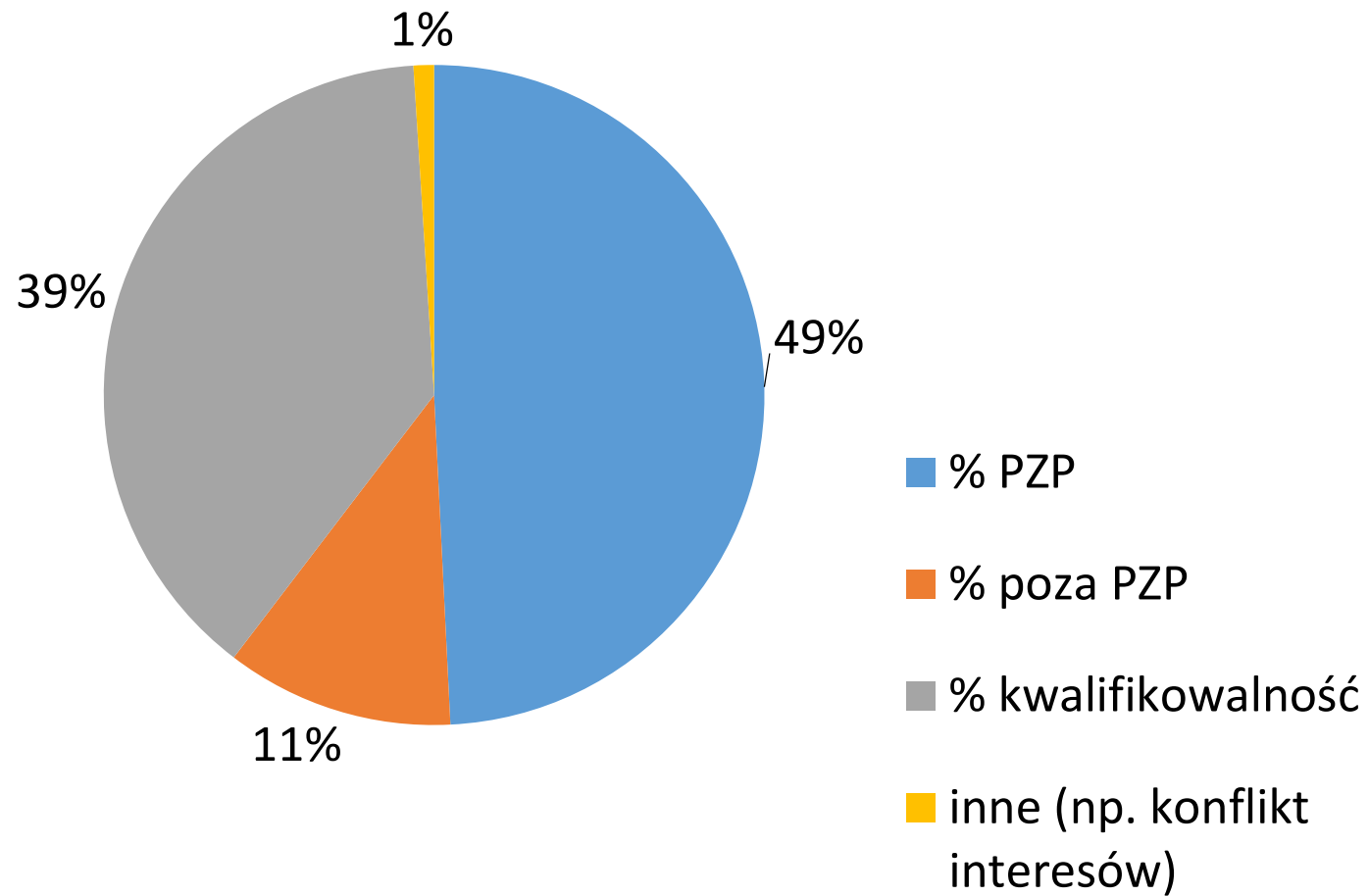

UoD vs nieprawidłowości

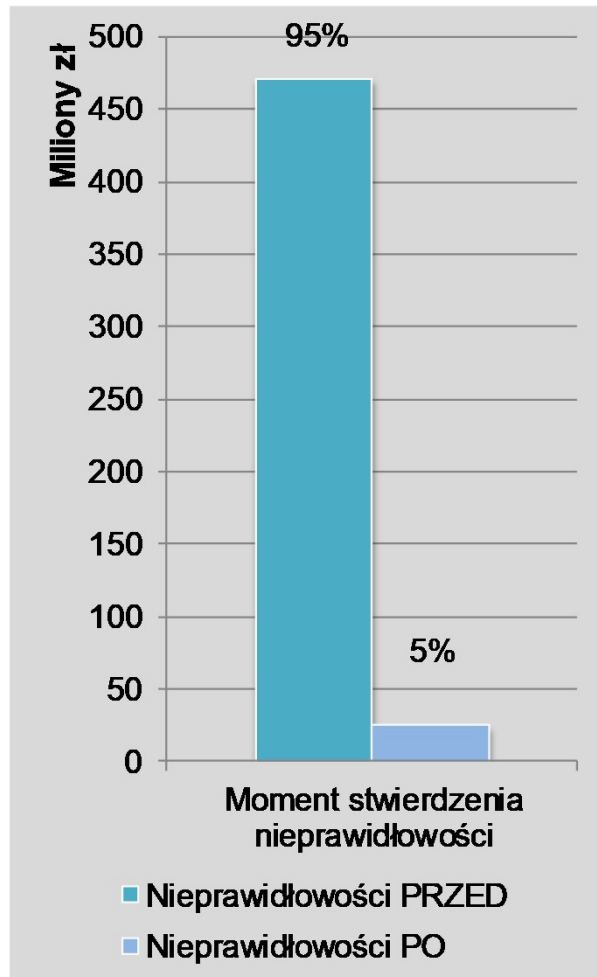
- Wartość podpisanych UoD
- Wartość NIEPRAWIDŁOWOŚCI

NIEPRAWIDŁOWOŚCI - rodzaj

Nieprawidłowości - moment wykrycia

- **5%** wartości nieprawidłowości tj. **25,1 mln zł.** zostało wykrytych **PO** rozliczeniu wydatków beneficjentom
- **95%** tj. **472,4 mln** zostało rozliczone **PRZED** zatwierdzeniem WoP

Korzyści wykrycia **PRZED** zatw. WoP:

- **Zapobieganie korektom dofinansowania i netto dla PO**
- **Brak obowiązku raportowania**
- **Brak odzyskiwania środków**

Art. 325 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

Unia i Państwa Członkowskie **zwalczają nadużycia finansowe** i wszelkie inne działania nielegalne naruszające interesy finansowe Unii

PCz podejmują takie same środki jak do zwalczania nadużyć naruszających ich własne interesy finansowe

Dyrektywa 2017/1371 w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii

Definicja **nadużycia** – działanie umyślne

Art. 125 4 lit c rozporządzenia ogólnego 1303/2013:

IZ wprowadza **skuteczne i proporcjonalne środki zwalczania nadużyć finansowych**, uwzględniając stwierdzone rodzaje ryzyka (kryterium desygnacji).

Ryzyka nadużyć w POIiŚ:

1. Zmowy przetargowe

2. Konflikt interesów

**3. Jakość robót /
wytrobów budowlanych**

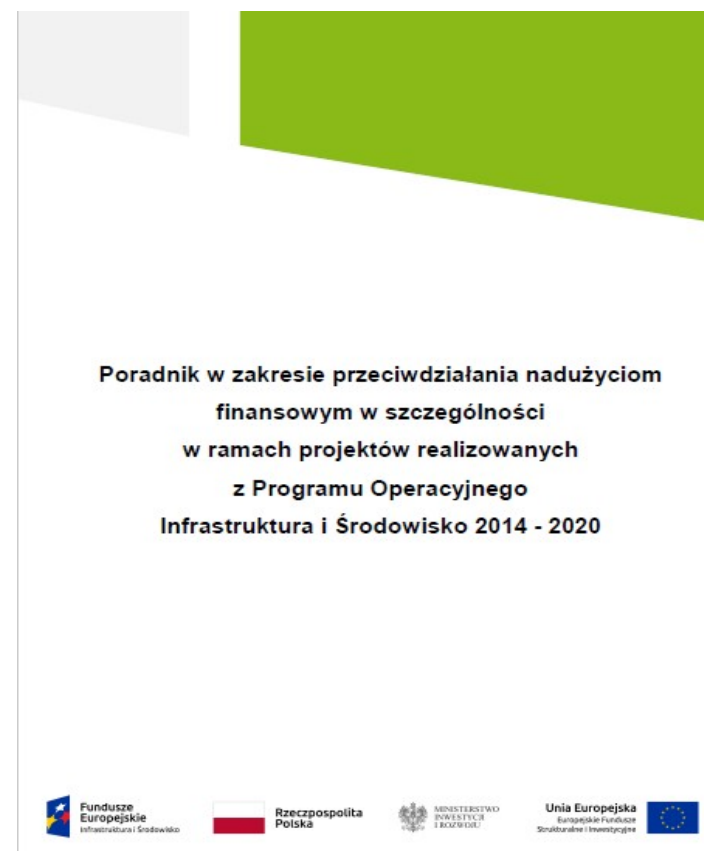
Działania IZ POLiŚ w zakresie zwalczania nadużyć finansowych:

1. Strategia antyoszustwowa

- zalecenia dla instytucji

- opisuje system walki z korupcją i odpowiedzialne instytucje;
- zawiera listę symptomów nadużyć;
- zawiera opis postępowania z informacją o podejrzeniu wystąpienia nadużycia;
- zobowiązuje do opracowania skutecznego systemu kontroli wewnętrznej;
- obowiązek prowadzenia analizy ryzyka nadużyć.

2. Poradnik dla beneficjentów w zakresie zapobiegania nadużyciom

3. Polityka przeciwdziałania konfliktowi interesów – dla IZ

- cel: zwiększenie świadomości;
- lista obszarów, w których może wystąpić konflikt + przykłady;
- Informowanie przełożonego i obowiązek wyłączenia się ze sprawy.

4. Mechanizm sygnalizacyjny

MIR opracowało wzór donosu

KATARZYNA KAPCZYŃSKA @email

Formularz resortu infrastruktury ułatwi poinformowanie urzędników o podejrzeniu przestępstwa

Realizujesz lub obserwujesz wykonanie inwestycji dofinansowywanej z funduszy unijnych na lata 2014-20 i masz wątpliwości dotyczące prowadzenia projektu zgodnie z prawem. Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju (MIR) chętnie je pozna i przeanalizuje. Przygotowało nawet specjalny formularz, który ułatwi napisanie

OSZ

Nie bądź obojętny!
widzisz nadużycie -
REAGUJ!

www.pois.gov.pl/strony/zgłaszanie-nieprawidłowości
e-mail: nadużycia.pois@miir.gov.pl

5. <http://paktuczciwosci.pl/>

PAKT UCZCIWOŚCI

Pakt Uczciwości – szansa na przejrzyste zamówienia publiczne

Komisja Europejska i Transparency International podjęły wspólny wysiłek, aby rozpocząć pozytywną zmianę i poprawić jakość zamówień publicznych w Europie. Jest to obszar, który według szacunków pochłania nawet 1/5 wartości PKB państw członkowskich i jest zagrożony ogromnymi nadużyciami.

W jaki sposób zmienić jakość zamówień publicznych?

Inwestycja objęta Paktem Uczciwości monitorowana jest przez organizację społeczną i ekspertów, którzy na każdym jej etapie sprawdzają czy przebiega ona transparentnie i zgodnie z prawem.

Pakt Uczciwości w Polsce

W Polsce Paktem Uczciwości objęta została modernizacja 44 kilometrów linii kolejowej, ostatniego odcinka Wiedunki na linii Częstochowa – Zawiercie. Koszt inwestycji, realizowanej przez PKP PLK, to ponad 500 mln zł.

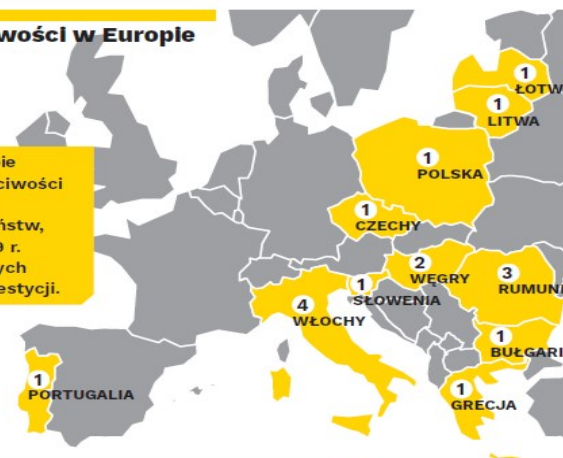

Pilotaż Paktu Uczciwości w Polsce, na podstawie porozumienia z PKP PLK jako Zamawiającym i ZUE S.A. jako Wykonawcą, prowadzi Fundacja im. Stefana Batorego (www.batory.org.pl). Została ona wybrana przez Komisję Europejską na monitora społecznego w otwartym konkursie.

Zachęcamy! Każdy mieszkaniec i mieszkanka może wziąć udział w społecznym monitoringu Inwestycji! Dowiedz się więcej na www.paktuczciwosci.pl i wspólnie z nami twórz Pakt Uczciwości w Polsce.

Pakt Uczciwości w Europie

W całej Europie w Pakcie Uczciwości bierze udział 11 różnych państw, do końca 2019 r. monitorowanych będzie 17 inwestycji.

Monitorowane w Europie zamówienia publiczne w ramach paktów uczciwości prowadzone są w obrębie sektorów:

TRANSPORT	BADANIA I ROZWÓJ
KULTURA	ENERGIA
SŁUŻBA ZDROWIA	ŚRODOWISKO
EDUKACJA	KONTROLA
ZINTEGROWANE INWESTYCJE TERYTORIALNE	BUDOWANIE POTENCJAŁU INSTYTUCJONALNEGO I ADMINISTRACYJNEGO

Wartość wszystkich zamówień publicznych biorących udział w projekcie:

**920
mln
€**

Więcej informacji o projekcie na www.paktuczciwosci.pl

Działania IZ POIiŚ w zakresie zwalczania nadużyć finansowych:

6. Analiza ryzyka nadużyć

7. Współpraca z instytucjami (np. UOKiK i Prokuraturą Krajową)

8. Polityka szkoleniowa (CBA, UOKiK, CLKP, etyka)

9. IMS Signals

Dziękuję za uwagę!

marcin.szymanski@miir.gov.pl

Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju

Departament Programów Infrastrukturalnych